

SYLLABUS

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Inxhinierisë dhe Informatikës
Titulli i lëndës:	Ndërmarrësia dhe Inovacion
Niveli:	Bachelor
Statusi lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	II
Numri i orëve në javë:	3
Vlera në kredi – ECTS:	4
Koha / lokacioni:	
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. As. Dr. Arben Tërstena
Detajet kontaktuese:	arben.terstena@ushaf.net
Përshkrimi i lëndës	<i>Ndërmarrësia dhe Inovacioni i pajisë studentët me njohuri mbi ndërmarrësit, karakteristikat e tij si dhe rëndësinë dhe natyrën e inovacioneve. Lënda do të trajtojë: Përkufizimin e ndërmarrësisë dhe inovacionit, natyra e Inovacioneve dhe të menduarit kreativ, organizimi i inovacioneve dhe ndërmarrësia, angazhimet dhe procesi i krijimit të një ndërmarrëjeje, cikli jetësor i produktit dhe rëndësia e krijimit të produkteve të reja dhe inovative, analiza e biznesit ekzistues, prezentimi i biznesit, analiza e pozitës konkurruese, objektivat, analiza e tregut , hulumtimi i tregut, përkufizimi i konsumatoreve, segmentimi i tregut, analiza e konkurrencës, plani i marketingut, krijimi dhe organizimi i NVM-ve, planifikimi i biznesit etj</i>
Qëllimet e lëndës:	<i>Qëllimi i lëndës është që studentët të njohin konceptet themelore mbi ndërmarrësin dhe inovacionin. Të familiarizojë studentët me procesin e krijimit të ideve të reja (produkteve, shërbimeve apo edhe mënyrave të reja të zëgjdhjes së problemeve), mënyrat e testimit të idesë ndërmarrëse dhe inovative, krijimi dhe përpilimi i planit të biznesit si dhe menaxhimin e ndërmarrjes.</i>
Rezultatet e pritura të nxënies:	<i>Pas përfundimit të këtij moduli, studentët do të jenë në gjendje të:</i> <ul style="list-style-type: none"> • kuptojnë konceptin ndërmarrësisë dhe inovacionit; • njohin procesin e krijimit të ideve të reja, • krijojnë dhe hartojnë një plan biznesi; • njohin menaxhimin dhe strukturën organizative të ndërmarrësisë.

Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Mësim (ligjërata dhe ushtrime)	3	15	45
Punë praktike			
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	4	4
Ushtrime në teren			
Kollokfiume,seminare	2	2	4
Detyra të shtëpisë			
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	3	10	30
Përgatitja përfundimtare për provim	2	6	12
Koha e kaluar në vlerësim (teste, kuiz, provim final)	1		1
Projektet, prezantimet ,etj.	1	4	4
Totali			100
Metodologjia e mësimdhënies:	Ligjerata dhe ushtrime të kombinuara me raste te studimit, punime seminarike , plane biznesi dhe diskutime në klasë;		
Metodat e vlerësimit (kriteret e kalueshmërisë)	<p><i>Metoda e vlerësimit në lëndën Ndërmarrësi Studenti mund ta zgjedhë për t'u vlerësuar njëren nga dy format e vlerësimit:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>Forma 1: Vlerësimi me ndërtim të notes,</i> <i>Forma 2: Vlerësimi me provimin,</i> <p>Forma 1: <i>Në formën e parë të vlerësimit "Të formës së ndërtimit të notës", vlerësimi me angazhim aktiv në ligjërata, raste studimi, Planin e Biznesit, kollokviume "studenti vlerësohet në katër aktivitete që realizohen gjatë ligjëratave:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>Kollokvium 1 (35%), vlerësim individual</i> <i>Kollokvium 2 (35%), vlerësim individual</i> <i>Pjesëmarrje aktiviteti në klasë me rast studimi (10%), vlerësim individual</i> <i>Plani l Biznesit (20%), vlerësim grupor (2-4 student).</i> 		

Sqarim:

Nëse studenti në secilin aktivitet të mësipërm arrin pikët maksimale, atëherë ai do të vlerësohet me 100 pikë.

Studentët të cilët e kalojnë provimin sipas formës 1 të vlerësimit, lirohen nga obligimi për t'iu nënshtruar provimit final. Vetëm nëse studenti nuk është i kënaqur me vlerësimin e arritur sipas formës 1, atëherë ai mund t'iu nënshtrohet provimit final për të përfituar vlerësim më të lartë.

Forma 2:

Në formën e dytë të vlerësimit "Vlerësimi me provimin përfundimtar", studenti do t'iu nënshtrohet provimit i cili mbahet pas përfundimit të ligjëratave të lëndës, dhe organizohet në afatet e provimeve, të përcaktuar nga senati i Universitetit.

Përmes provimit final studenti maksimalisht mund të arrijë 70% të pikëve nga totali prej 100 pikë.

Pjesa tjetër e pikëve prej 30% duhet të plotësohet nga puna grupore në Projekt, pjesëmarrja aktive me raste studimi gjate ligjëratave.

Në Kollokvium1, Kollokvium 2 dhe Provim përfundimtar vlerësimi i studenteve do të bëhet përmes një testit vlerësues, i cili duhet të plotësohet në mënyrë individuale nga studenti. Testi i vlerësimit do të përmbajë pyetje objektive dhe subjektive përmes të cilave do të vlerësohen rezultatet e të nxënit të studentit:

- Pyetjet objektive do të jenë të llojit: (1) Pyetje me zgjedhje të shumëfishta, (2) E Sakte/ Jo e Sakte, (3) Plotësim dhe (4) Kompozim/ Përputhje; pyetje që do të shfrytëzohen për të vlerësuar aftësitë e studentit për të ri- kujtuar dhe njohur konceptet dhe materialin e lëndës.
- Pyetjet subjektive do të jenë të llojit pyetje e hapur përkufizuese me shkrim që do të shfrytëzohen për të vlerësuar të kuptuarit dhe aftësitë e studentit për të zbatuar njohuritë e fituara në analizë, sintezë dhe vlerësim të problemit, nga përgjigjet e hartuara nga studenti ndaj pyetjes së parashtruar.

Aktiviteti në klasë-nënkupton angazhimin e studentit në trajtim të çështjeve të diskutuara në klase, gjate

	<p>ligjëratave.</p> <p>Projekti (20%), vlerësim grupor: është aktivitet në të cilin studentet zbatojnë në një plan biznesi në formatin e seminarit për një ide ndërmarrëse nga njohuritë e fituara. Realizohet në grup prej 2 deri 4 studenteve të cilët kanë për obligim ta punojnë dhe realizojnë iden, dokumentojnë edhe prezantojnë para profesorit dhe studentëve në ortën e ushtrimeve.</p> <p>Për formën e realizimit dhe dokumentimit të aktivitetit të gjithë anëtarët e grupit do të vlerësohen me pikë të njëjtë (20%),</p> <p>Vlerësimi dhe notimi në formën e ndërtimit të notës dhe në formën e provimit do të vlerësohet me pikë të fituara dhe atë;</p> <p>91-100 pikë – vlerësohet me notë 10(dhjetë)</p> <p>81-90 pikë – vlerësohet me notë 9(nëntë)</p> <p>71-80 pikë – vlerësohet me notë 8(tetë)</p> <p>61-70 pikë – vlerësohet me notë 7(shtatë)</p> <p>51-60 pikë – vlerësohet me notë 6(Gjashtë)</p> <p>0-50 pikë – Studenti ri-përsëritë në provim.</p>
Literatura	
Literatura bazë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Emeric Solymossy & Safet Merovci, “Ndërmarrësia”, Prishtinë, 2006. 2. Bessant, J. dhe Tidd, J. 2007. Innovation and Entrepreneurship. John Wiley and Sons . Ltd.
Literatura shtesë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Menaxhimi i Inovacioneve (Skripta) Besnik Krasniqi, 2. Baron, R. A., & Shane, S. A. (2008). entrepreneurship: A process perspective (1st ed.). 3. “Entrepreneur’s Toolkit”, Harvard Business Essentials, 2005.
Plani i dizajnuar i mësim:	
Java	Ligjërata që do të zhvillohet
Java e parë:	Prezantimi i syllabusit -Përmbajtja e leksioneve
Java e dytë:	Përkufizimi i ndermarresisë dhe inovacionit; Definicioni i Inovacionit ; Specifikat e ndermarresit dhe ndermarrisesi. Ndërmarrësia dhe ndërmarrësi si krijues të NVM-ve. Inovacionet dhe NVM-të, rëndësia e Inovacioneve ne Ekonomi.
Java e tretë:	Angazhimet dhe Procesi i krijimit të nje ndermarrjeje; Motivet, përparësitë dhe dobësitë, Kërkesat dhe Aftësitë Personale; Identifikimi i ideve Biznesore , vlerësimi i një Mundësie Biznesi, brainstormingu i ideve, metodat e selekcionimit të ideve biznesore.
Java e katërt:	Cikli jetesor i produktit dhe rendesia e krijimit te produkteve

	<i>te reja dhe inovative. Organizimi i inovacioneve dhe ndërmarrësia, Angazhimet dhe Procesi i krijimit të nje ndermarrjeje.</i>
Java e pestë:	<i>Krijimi dhe organizimi i NVM-ve; Investimet e përbashkëta si formë krijimit të bizneseve, Franshiza, regjistrimi i biznesve.</i>
Java e gjashtë:	<i>Planifikimi i biznesit; Plani i biznesit dhe rëndësia e tij, përmbajtja dhe elementet e planit të biznesit, hartimi i planit të biznesit.</i>
Java e shtatë:	<i>Vlerësimi i I-rë</i>
Java e tetë:	<i>Analiza e biznesit ekzistues, prezentimi i biznesit, analiza e pozitës konkurruese, objektivat, analiza e tregut , hulumtimi i tregut, përkufizimi i konsumatoreve, segmentimi i tregut, analiza e konkurrencës, plani i marketingut.</i>
Java e nëntë:	<i>Plani i Operacioneve - Analiza Teknologjike ; Plani i teknologjisë, identifikimi i shpenzimeve, identifikimi i investimeve. Java 11 Analiza Financiare; Rrjedha e Parase, Pasqyra e Suksesit-Humbjes, Bilanci i Gjendjes.</i>
Java e dhjetë:	<i>Analiza e mjedisit ku aktivitetet e ndermarresise do te realizon: mjedisi politik, ekonomik dhe socio-kultoror.</i>
Java e njëmbëdhjetë:	<i>Menaxhimi dhe struktura organizative e ndermarresise; format e financimit të kapitalit punues dhe të aseteve, menaxhimi financiar, faktorët që ndikojnë në rritjen e ndermarresisë.</i>
Java e dymbëdhjetë:	<i>Roli i institucioneve qeveritare dhe jo qeveritare në zhvillimin e ndermarresise dhe inovacionit, politikat e qeverisë, përvojat ndërkombëtare.</i>
Java e trembëdhjetë:	<i>Treguesit e suksesit financiar; Interpretimi i treguesëve financiar.</i>
Java e katërbëdhjetë:	<i>Prezentimi i punimeve seminarike nga studentet</i>
Java e pesëmbëdhjetë:	<i>Vlerësimi i II-të</i>
Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:	
Vijueshmëria e rregullt, mbajtja e qetësisë dhe angazhimi aktiv në dialog gjatë ligjëratave dhe ushtrimeve është e obligueshme.	